

Medens alt taler for, at det var Stenhuggeren Hans Steenwinkel, som tillige var Kongens Bygmester, er der saaledes intet, som tyder paa, at det var to forskjellige Personer.

3.

Til Forklaring af et Sted i Christen Hansens Komedier.

Af C. F. Bricka.

Som bekendt haves der en ny fortrinlig Udgave af Christen Hansens danske Komedier¹). Hr. Bibliothekar Smith, som har besørget denne med sædvanlig Nøjagtighed, har ledsaget den med Indledninger saavel til de tre Skuespil i Almindelighed som til hvert af Stykkerne og deri fremsat en Række interessante, om Fortrolighed med Emnet og fin kritisk Sans vidnende Bemærkninger. En af disse har dog vakt nogen Tvivl hos mig, om den ogsaa har ramt det rigtige, og jeg vil derfor komme med en anden Forklaring, der imidlertid ikke giver sig ud for at være andet end en Gisning.

Skuespillet „Den utro Hustru“ aabnes af en Herold, som byder Tilskuerne velkomne og siger:

„Jeg er hid kommen eder til Glæde.
Jeg var en Dag i Skare;
jeg aag (o: agede) hid paa en brudden Slæde,
og var jeg i stor Fare.“

„Skare“ forklarer Udgiveren (S. 37) som det svenske Skara, men Nævnelser af dette Stedsnavn i et Haandskrift, som er knyttet til Odense Skole, forekommer ham besynderlig. „Thi, selv iberegnet denne Bys [Skaras] større Betydning i ældre Tider, hvad kunde dens Navn være andet for Skoledrengene i Odense eller selv for de agtbare Borgere samme Steds end en temmelig tom Lyd, og hvorledes skal man forklare sig, at en

rimeligvis var en Søn af den ældre Hans Steenwinkel. Villum Hybertsen, Ingers Svingerson, levede endnu i Begyndelsen af 1628. Hübertz, Aktst. vedk. Aarhus II. S. IX.

¹) De tre ældste danske Skuespil (•Christiern Hansen's Komedier•) udg. af S. B. Smith. Kbh. 1874.

Forfatter, der skrev eller bearbejdede et Stykke direkte til Brug for Fynboerne, kunde falde paa at føre en i alle Henseender saa fjærnt liggende Lokalitet frem for disses Forestilling?“ Udgiveren formoder derfor, „at Stykket i sin danske Skikkelse er bleven til paa et Sted, som Skara baade i Forestillingen og i Rummet laa adskilligt nærmere end Odense“, nemlig i en af de østdanske Provinser (S. 39), og idet han mener, at Stykket skyldes samme Pen, som har skrevet „Dorotheæ Komædie“, nemlig Christen Hansens, forklarer han dette saaledes, at Chr. Hansen, som 1531, da „Dorotheæ Komædie“ oversattes paa Dansk, var Skolemester i Odense, tidligere kan have opholdt sig hinsides Sundet (S. 88). — Ogsaa jeg tror, at „Skare“ maa være Skara, men jeg ser deri ikke Grund nok til at fraskrive Odense Retten til at være „Den utro Hustrus“ Fødested. Skara være mer eller mindre ubekjendt for en Fynbo i de to første Decennier af det 16de Aarhundrede, sikkert er det, at det i Slutningen af Christiern II's Regeringstid kom i Forbindelse med et andet Navn, som var paa alles Læber, — Diderik Slagheck. Ingen dansk Borger, mindst i Odense, hvor Biskop Jens Andersen havde hjemme, kunde være ubekjendt med den fremmede Æventyrers vidunderlige Skæbne, hans mægtige Indflydelse hos Kongen, hans dristige Flyven i Vejret og hans dybe Fald. Før han blev Ærkebisp i Lund, var han Biskop i Skara, og jeg ser derfor i hine Ord en spottende Allusion til ham, den vistnok almindelig forhadte Mand. Hvor godt passer ikke dette med Udgiverens Formodning om Stykkets sandsynlige Aftattelsestid: de nærmeste Aar efter 1521 (S. 16, 40-1, 88)! Diderik Slagheck blev Biskop i Skara i Slutningen af 1520, blev Ærkebiskop et Aar efter og led Døden paa Baalet d. 24. Januar 1522.

I „Dorotheæ Komædie“ findes i Indledningsordene ogsaa et Par Linier (S. 93), som synes mig bestemt at hentyde paa samme Person:

„Theophilus var en Skriver fin,
som bedst kan findes nu hos Rhin,
forsmaaede Himmerig og Paradis,
thi han var ikke af Gud vis.“